

ÅPENT TEMAMØTE ble holdt

Onsdag 25.02.2009, kl. 1400 – 1530

Sted: Tjeldsundbrua Kro & Hotell

Det var invitert til en åpen drøfting av

Samisk kirkeliv i Skånland – utfordringer og muligheter''

Leder i Samisk kirkeråd Tore Johnsen ønsket velkommen til møtet med presentasjon av rådets medlemmer og sekretariatet. Leder var spesielt glad for at så mange hadde tatt veien til det åpne temamøte i Skånland.

Med temaet ønsket Samisk kirkeråd å lytte seg til problemstillinger og anliggender om samisk kirkeliv i Skånland – utfordringer og muligheter.

Innledning ved Forsamlingstaler Idar Reinås:

''Hvordan kan samisk språk og kultur berike kirkelivet i Skånland?''

Foredrag ved Randi Nymo, psykiatrisk sykepleier/doktorgradsstudent ved Høgskolen i Narvik, ca. 20 minutter:

''Når vi har vorre i kirka så har han liksom skjult sæ så folk ikkje skal se at han e i kirka.''

Finnes det barrierer mellom markebyggingen og Den Norske Kirke? Og dersom det finnes, hva kan det skyldes?

Innledningsvis stilte innleder spørsmål om hva samisk kirkeliv egentlig innebærer. Betyr det at det går samer i kirka og at det brukes liturgier og salmer på samisk? Og må det være en samisk kirke? I Skånland er det i dag to forordnede samisk-norsk gudstjenester i året, én av dem er i hovedkirka, den andre i Blåfjell.

Det ble videre vist glede over at prestene i Skånland og Evenes har lært seg samisk og kan forrette samiskspråklige gudstjenester. Det er spesielt viktig at samisk språk også benyttes for eksempel under konfirmasjon. At organisten synger en salme på samisk i stedet for å spille postludiet er også en fin måte å inkludere samisk i kirka på. Samisk blir brukt når det er naturlig å bruke det, ved for eksempel dåp, tekstlesing, nattverd og velsignelsen, sa Reinås.

Videre fikk temamøtet høre at Lavangseidet kapell; Kvitfors kapell, er det eneste samiske kirkebygget i kommunen. Tidligere mottok kapellet økonomisk støtte fra kirkelige fellelråd i begge kommunene. Men bevilgningene fra Evenes opphørte for noen år siden, og fra 2009 vil heller ikke Skånland yte økonomisk støtte til kapellet. Økonomien i lokalkirka er sannsynligvis så vanskelig at det ikke lar seg gjøre å støtte opp kapellet økonomisk. Den norske kirke vil prioritere egne utgifter. Kan hende menigheten på Lavangseidet kapell ikke lenger vedkommer Den norske kirke? undret Reinås.

De samiske miljøene i området har en stor islett av den læstadianske bevegelse og kapellet er midtpunktet for den læstadiansk forsamling. Den læstadianske bevegelsen regnes for å være bibeltro og holde mer på det gamle, mener Reinås. Det er verdifullt og en motvekt mot de stadige nye endringene i Den norske kirke. Mye foregår på norsk, men bevegelsen er tuftet på samisk språk og kultur; det er kontakt over grensene, til Sverige og Finland med samer og slekt på svensk side, sa Reinås.

Reinås mener at det er utfordringer på to hold. På den ene siden er det utfordringer for samisk kirkeliv når dørene stenges for områdets eneste kapell. Vil Lavangseidet kapell fortsatt være en del av Skånland og Evenes menighet? På den andre siden bør det arbeides for å få det samiske mer inn i fellesskapet, også det læstadianske i vårt område. Læstadianismen er en viktig del av kristenlivet i soknet. Hvordan kan man skape samhørighet og en god atmosfære som begge kan delta i? Et forslag som Reinås tok opp var å kunne ha læstadianske medvirkende som talere i gudstjenesten, slik at dette ikke bare er forbeholdt misjonsorganisasjoner og deres talere. På den måten vil samisk språk bli en større del av kirkelivet og det vil bli mer mangfold og sans for tradisjoner i kirka.

Andre tiltak som Reinås nevnte var behov for kursing i samisk kultur og tradisjoner, bevissthet om at man står i ulike kristne tradisjoner, oftere tekstlesing på samisk. Den åpne samtalen etterpå viste at det er stemning for også å bruke hovedkirka til samiske gudstjenester. Likevel er det viktig med ett bestemt sted hvor den samiske kulturen kan blomstre opp. I Skånland kirke er salmene ukjent, man får et ark og all modernisering gjør at man ikke kjenner seg igjen i kirka, ble det sagt på møtet. I forhold til samisk språk er det optimisme, fordi barn og unge velger samisk i skolen. Når det gjelder kirka, var konklusjonen at det er av betydning at man fortsetter med samiske gudstjenester i kirka – uavhengig av om det kommer samer eller ikke.

Randi Nymo tok i sitt innlegg opp noen eksempler på sitt materiale om hvordan samer opplever helsevesenet og kirka.

Nymo fortalte at samer selv har ofte motvilje mot det samiske, og mange eldre samer var imot sameforeninger. Hva ligger bak disse utsagnene? De elsker sin samiske identitet, men verdsetter ikke den fordi den er nedvurdert av andre, mente Nymo. Det er viktig å huske på at det ikke bare er tale om språket her, men også den historiske prosessen. Den lever ennå, sa Nymo.

Argumenter om ikke å bruke samisk i gudstjenesten har vært mange, fortsatte Nymo. Det er blitt sagt at i Skånland forstår alle norsk, og derfor er det ikke behov for å bruke samisk språk her. Samisk gudstjeneste blir langtekkelig og det er forstyrrende å ha samisk tekstlesing. Man forstår ikke den samisken som er i liturgien, er argumentene. Andre igjen mener at det er viktig og inspirerende med samiske elementer i gudstjenesten. Det kom forslag om en fast dag, en gjentakelse, slik at folk vet at den kommer og slik blir det mer aksept for det samiske på sikt, mente noen av de fremmøte på møtet.

Leder i Samisk kirkeråd oppsummerte med at samtalen viste at det er en god samtalekultur i området og rådet tar med seg de anliggender som er løftet opp på temamøtet.